

Veski on küla ehe

Vanaisa Ülo koos Janno ja Rometiga aasta teo kingitust vastu võtmas.

□ Ülo Hillar Mai mäletab Pootsi veskit neljakümnendate keskpaigast, kui sai poistega ülal veskitorni veerel letsu mängitud ja kettidega üles-alla turnitud. Vahel hõikas ema koduaknast ja kutsus poisse korrale.

Ülo isa Johannes ostis Pootsi mõisnikult eelmise sajandi kahekümnendatel arvatavalt 1837 aastal ehitatud veski ja kõrtsihoone endale päriks ja esialgu jahvatati veskis usinasti jahu. Aastal 1940 lasti vene sõjaväe poolt veski pea ja tiivad maha, saeti völli pooleks ja otsustati, et piirivalvepunktiks sobib see hoone paremini. Ülevaalt paistis kenasti meri ära ja kuni Kihnnuni oli vaenlane piirivalvurite sihikul.

Hoone on ehitatud ilmakaarte järgi, ukSED ida-lääne ja aknad põhja lõuna suunal. Kolhoosi ajal hoiti veskis naftat, aga kuna ilma katusega hoone kip-

pus lagunema ja murenema siis sai see vaatilede ohtlikuks ning kolhoos ehitas kõrvale eraldi sara oma kütusevarude tarbeks. Nõukaaeg oli veskile hävitav, Ülol oli seda kaost valus vaadata, aga rahalised võimalused hoone taastamiseks kahjuks puudusid.

Lõpuks võttis ta nõuks küsida muinsuskaitsele toetust ja alates 2002 aastast on veskit tasapisi restaureeritud. Nelja aasta jooksul on koos väimees Valduri ja lastelaste Janno ja Rometi ning muudugi põhiliselt Saaremaa ehitusfirma OÜ Nasva ehituse ja OÜ Primuse abil. Poisse kiidab vanaisa eriti. Mehe suur unistus on, et saaks veskile veel tiivad ja vahelaed ning loodab muinsuskaitse ja valla abiga veel selle töö ära teha.

Ehk saaks sinna väikese muuseumi rajada sest jahu ei hakata seal enam kunagi jahvatama, arvab peremees. TT

TÄNA LEHES:

Juhtkiri lk 2

Eelarve lk2

Kõigile võrdseid võimalusi lk 4-5

Vallavolikogu teated lk 6

Lasteaia maja sai 25 aastaseks lk 7

Äiksevaatlus lk 7

Suur Julgeolek lk 8

Juhilubade õppus algab sügisel lk 9

Vana pilt

jutustab lk 10-11

Naistekas lk 11

Muuseuminurk lk 13

Võrkpalli

tulemused lk14

Ermistul järvel on jäärada lk 15

Tõstamaa valla üldplaneeringu eelnõu avalik väljapanek

Tõstamaa vallavalitsus teatab, et käimas on Tõstamaa valla üldplaneeringu eelnõu avalik väljapanek, mis toimub 26. veebruarini 2007.a.

Üldplaneeringuga saavad kõik tutvuda Tõstamaa vallamajas, Tõstamaa, Pootsi ja Tõhela raamatukogus nende

lahtioleku aegadel ning Manija külakeskuses ette helistamisel Elvi Niidule telefonil 447 4510.

Samuti on üldplaneering ja asjasse puutuvad dokumendid avalikustatud Tõstamaa valla kodulehel www.tostamaa.ee

Sellel perioodil võib esitada ettepanekuid ja vastuväiteid üldplaneerin-

gu kohta kirjalikult aadressil Sadama tee 2, Tõstamaa alevik, Pärnumaa 88101 Tõstamaa vallavalitsus või elektronpostiga aadressil kerli@tostamaa.ee.

Üldplaneeringu avalik arutelu toimub 12. märtsil 2007 algusega kell 17 Tõstamaa rahvamajas asukohaga Varbla mnt. 3, Tõstamaa alevik.

Vallavalitsus

JUHTKIRI

□ Mida meile siis lubatakse üks ikka kogu inimlikku õnne täies hiilguses. Pensionit saame varsti topelt, palka paganama palju, lastele antakse tasuta süüa, arstidele antakse rohkem palka ja hoitakse kitlipaelast, et nood väljamaale ei putkaks, peame vähem tulumaksu maksma, tudengitele hakatakse palka maksma, hammaste eest hoolitsemine saab ka riigi mureks, vastündinutele antakse ka kohe paras patakas pihku, et kapitalismi tingimustes ujuma õpiks, noortele peredele ehitatakse munitsipaal korterid ja kõik teed viiakse tolmu vaba katte alla. Aga see ei ole veel kõik, sest kui me saame head paremat rohkem, oleme euroopas juba varsti kõvad tegijad, maarahvas saab linlasega võrdseks ja naudib elu metsakolkas täiel rinnal, lastele antakse igakülgset huviharidust ja sõidutatakse Pariisi suure kunsti manu sipsti.

Kuidas see õnn ja rõõm siis meie õuele saabub? Pidutseme veidi ühe parteiga, hullame natuke teisega, tassime koju iga sugu parteinänni ja vaatame siis selle nagu õunte pealt, et kellele hääle anda. Või raputame korraks pea klaariks ja arutleme isekeskis, kas kandidaatide hulgas ka peale lubajameeste tegijamehi leidub.

Kes seni peale lobisemise ka midagi asjalikku on korda saatnud? Igatahes ütlevad majandusnimesed ohates, et kui kõik lubatu korraga täide viiakse tuleb nii riiki kui ka valitsust vahetada. Elame, näeme ja läheme valima.

Ülle Tamm

Valla 2007. aasta eelarve

Veebruariistungil kinnitas volikogu valla 2007. aasta eelarve kogumahus 22,9 miljonit krooni. Kasv võrreldes eelmise aastaga on 19 protsenti.

Tulumaksust laekub omavalitsusele elanikeregistris olevale isikule tehtud deklaritud väljamaksetest 11,9 protsenti. 2006. aastal oli vallas ca 1600 elanikku, neist tööelasi 920. Maksustatavat tulu näitas 732 inimest kogusummas 47,5 miljonit krooni ja sellest laekus vallale 5,8 miljonit krooni. Selle näitajaga jagatuna ühe elaniku kohta olime Pärnumaa valdades tagant kolmandad kuid kasvutempo poolest võrrelduna 2005. aastaga eespool teistest.

Vähemalt miinimumpalga tasemel tulu näitas 2006. aastal 435 inimest. Neist kaks olid sissetulekuga üle poole miljoni, 22-e tulu jäi 200-500 tuhande vahele ja 145 elaniku tulu 100-200 tuhande vahele.

Kindlasti soovime kõik võimalikult vähe makse maksta kuid ehk peaksime nõudes riigilt ja omavalitsuselt, mõnikord mõtlema ka oma panusele maksumaksjana. Tänu väärivad kõik, kes maksumaksjana annavad oma panuse valla arengusse. Päril palju on neid Tõstamaa fänne, kelle elu on viinud kaugemale kuid kes on endiselt valla elanikeregistris ja seega ka maksumaksjad.

Maamaksu suurim maksja on riik, kui suurim maaomanik ja riigilt laekub ka enamus maamaksu ehk ca 1,2 miljonit krooni. Maamaksu määr on maa maksustamishinnast üks protsent põllumaa ja 2,2 protsenti õue- ja

Tulud kokku	22 962 175	%
Ületulev jääk	33 410	0,1
Füüsilise isiku tulumaks	6 200 000	27,0
Maamaks	1 400 000	6,1
Riigilt	12 686 726	55,3
Teistelt omavalitsustelt	700 000	3,0
Majandustegevus	1 224 500	5,3
Tulu varadelt	717 539	3,1

metsamaa puhul.

Riigieelarvest laekub tasanudfondi valemi alusel 3,9, sihtotstarbeliselt haridusele 5,2, toimetulekutoetus 0,8, sotsiaalteenuste arendamiseks 0,4, koolilõunatoetuseks 0,35, õpilaskodu tegevuseks 0,7, Manija saare toetuseks 0,35 ja vallateede korras- hoiuks üks miljon krooni.

Tänu väärivad kõik, kes maksumaksjana annavad oma panuse valla arengusse.

Teistelt omavalitsutelt laekuva moodustab põhiliselt arvlemine kooli ja lasteaia-kohtadega. Kui maavallad kipuvad tavaliselt miinustesse jääma, s.t. et õpilasi õpib teistes omavalitustes (linna- des) rohkem kui väljastpoolt tuleb, siis Tõstamaa vald saab teistelt omavalitsustelt 700 tuhat ja maksab ära 270 tuhat krooni.

Valla majandustegevuse tulu moodustavad mitmesu-

gused kohamaksud, ruumide kasutamine, piletitulud, Alu karjääriga seonduv, turismialane tegevus ja riigilõivud.

Varadelt saadava tulu moodustavad tegevuseks mittevajaliku vara müük ja üüritulud.

Kulude jagunemine

Üldvalitsemise kulud moodustavad volikogu ja vallavalitsuse kulud ning reservfond. Kindlasti on populaarsed hästi väikesed valitsemiskulud. Kuid samas on oht, et korraldajate puudumisel jäävad mõned asjad tegemata ja võimalused kasutamata. Näiteks võtsime möödunud aastal tööle turismi projektijuhi. Suurendades esialgu kulusid, oli selle tulemuseks positiivse tagasiside saanud turismitegevus Tõstamaa mõisas (i punkt jne.), kooskäiv ja uusi ideid genereeriv turismiettevõtjate ümarlaud, projektiga saadud üks miljon krooni turismiobjektide korraldamiseks jne. Käesoleval aastal on planeeritud võtta tööle abivallavanem.

Hariduskulud moodustavad nagu enamikul teistelgi omavalitsustel kuludest suuri-

TOIMETUS

Toimetaja Ülle Tamm Tel. 505 5340 Küljendaja Merike Tamm, Internet: www.parnumaa.ee/tostamaa/tt Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Seliste Jaani pood, Pootsi pood, Tõhela pood ja raamatukogu, Tõstamaa bensiinijaam. Trükikoda Hansaprint Tiraaž: 570tk

ma osa. Kvaliteetse hariduse eelduseks on heade õpetajate olemasolu. Kui riiklik palgamäär on kõrgharidusega õpetajal 8260 krooni, siis Tõstamaal on see 8860. Seni oli lasteaiaõpetajate palgamäär 75 protsenti kooliõpetajate omast, käesolevast aastast on see 80 protsenti.

Huvihariduses toimub õpetajate-ringijuhitide tasustamine samadel alustel õpetajatega ja probleemiks on pigem juhendajate vähesus. Seda enam väärivad tunnustust sellega tegelejad.

Riigi poolt finantseeritakse 1-9 klassi õpilaste toitlustamine. Vald finantseerib lisaks keskkooliosa toitlustamise ja nii on kõigile kooliõpilastele tasuta koolilõuna. Lisavärrustust lisavad koolile õpilaskodu, auto- ja turismiõpe ning omapärane koolimaja.

Liini- ja vallabussiga on korraldatud õpilastransport ja tundub, et see toimib hästi. Tasuta see ei ole, sest koos oma bussi ülalpidamisega ja bussipargile makstavaga on summa 475 tuhat krooni. Alates 1. märtsist kavatses Go Buss kasutusele võtta kaardi, kuhu on laetud koolimarsruudil sõiduks vajalikud sõidukorrad. Eraldi kaart tuleb kasutusele huvikooliõpilastele.

Aeg-ajalt on räägitud keskkooliosa kadumisohtust. Eelarve ja finantseerimise kontekstis täna selleks ohtu ei ole. Ainuke võimaliku ohuna näen, kui õpilased-vanemad ühel päeval enam oma kooli ei väärtusta ja massiliselt linna kooli minnakse.

Selline positiivne hariduseelarve on võimaldanud aastaid tagasi tehtud ümberkorraldused koolivõrgus. Kui oleksime hariduse kvaliteedi asemel seadnud eesmärgiks iga hinna eest koolivõrgu säilimise, oleks hariduse eelarve käesoleval aastal arvutuste kohaselt vägagi negatiivse tooniga.

Kultuurivahenditest finantseeritakse Tõstamaa- ja Tõhela rahvamaja ning Tõstamaa, Tõhela ja Pootsi raamatukogu. Veel kaetakse Manija- ja Seliste külakeskuste ruumide kulud. Mõlemas rahvama-

jas teostatakse väiksemaid remonttöid ja muretsetakse inventari.

Esmakordselt on püsikuludega eelarves kauakavandatud vallamuuseum ja loodan, et selle arendamiseks õnnestub projektidega lisaraha leida. Veel finantseeritakse kultuurirealt spordialastegevust, suuremate ürituste korraldamist ja trükiste (s.h. Tõstamaa Tuuled) väljaandmist.

Vallamajanduse alla kuulub majandusteenistus (juhataja ja kaks ehitus-remondimeest). Teede hoolduseks-remondiks on eelarves üks miljon krooni ja eeldatavasti see suureneb. Töid teostatakse vastavalt volikogu poolt kinnitatavale teehoiukavale. Korraldatakse valla viie kalmistu tegevust, valla bussitransporti ja Manija liinipaadi tööd, vallavara haldamist, jäätmemajandust-jäätme punkti tööd

Kvaliteetse hariduse eelduseks on heade õpetajate olemasolu.

ja haljastustegevust.

Sotsiaaleelarvest korraldatakse sotsiaalteenused, vanurite ja erivajadustega inimeste koduabiteenused, toimetulekutoetuse väljamaksmine ja hooldekoduteenuste osustamine. Protsentuaalselt oli hooldekodutöötajatel oluline palgatõus.

Valla sotsiaalpakett sisaldab sünnitoetuse 5000 krooni, tasuta koolilõuna kõigile õpilastele, ranitsatoetuse 1000 krooni esimesse klassi minevaile õpilastele (250 krooni kantakse koolile ühiselt õppevahendite muretsemiseks), keskkooliõpetajatele toetuse 1000 ja põhikooliõpetajatele 500 krooni, matusetootuse 2000 krooni, eakate juubilaride õnnitlemise korraldamise jne.

Toetusete reall toetatakse korrakaitset, tervisekeskuse majandamiskulude katmist, Kihnu väina mereparki ja antakse välja omaalgatus-

Kulud kokku	22 962 175	%
Üldvalitsemine	3 002 985	13,1
Haridus	10 545 000	45,9
Kultuur	1 648 000	7,2
Vallamajandus	2 384 000	10,4
Sotsiaal	3 014 500	13,1
Investeeringud	2 152 690	9,4
Toetused	215 000	0,9

toetusi.

Investeeringud koosnevad juba tehtud investeeringuteks võetud laenu tagasimaksetest summas 1,1 miljonit krooni ja uutest investeeringutest üks miljon krooni. Põhiliselt kulub see suuremate investeeringute objektide projektee- rimis- ja ettevalmistavateks töödeks. Nii on käimas lasteaia remondi ja koolivõimla ehitamise ettevalmistamine, hooldekodu remondi ja juurdeehituse, Kavaru paadisadam-külakeskuse ja tänava- valgustuse laiendamise projektee- rimine ja Tõstamaa kanalisesoonitrassi riigihange. Otsime täiendavaid finantseerimisvõimalusi eelpooltoodud projektide teostamiseks.

Investeeringute osas tuleb kindlasti lisa-eelarve, sest juba praegu on teada erinevatest allikatest rahastamisotsused:

lasteaia remondiks 0,5, olemasolevate, turismiobjektide korramiseks 1,0 ja vee- ja kanalisatsioonitrassi laienduseks 3,3 miljonit.

Kokkuvõtvalt võiks öelda, et käesoleva aasta prioriteedid on osutatavate teenuste kvaliteedi tõstmine, vallasutuste töötajate palkade konkurentsivõimelisemaks muutmine ja kavandatavad investeeringud eelpoolloetletud objektidesse. Täpsemalt on eelarvega võimalik tutvuda valla kodulehel.

Olen kindel, et raha kulutamise me häta ei jää, küll on aga probleeme kõigi kavandatud investeeringute teostamiseks vahendite leidmisega. Loodan, et eelarves kavandatud leiavad enda jaoks midagi positiivselt kõik vallaelanikud.

Toomas Rõhu

Lääne-Eesti Päästkeskuse Tõstamaa Tugikomando pakub tööd kahele **PÄÄSTJALE**

Kui omad keskharidust ja oled armeeteenistuse läbinud siis võta ühendust telefonidel
449 6132 või
5348 2101

Rahvaliit soovib kõigile võrdseid v

Head Tõstamaa inimesed, sõbrad ja tuttavad!

Neli aastat on linnulennul möödunud ja vaja on valida uus parlament. On heameel, et teie vallajuhtidega, eeskätt Toomas Rõhuga, oleme teinud juba rohkem kui kümme aastat head koostööd.

Praegu on Toompeal vaid mõneteistkümnest vallast esindaja, enamus neist Rahvaliidust. Kõigi teiste erakondade põhihuvid on pealinnas, ka Tartus. Kogunisti üle poole on Riigikogus Tallinnast, Pärnumaaltki valiti eelmisel korral mitte kõik omad, vaid ka mõni klantspildilt tuttav ja enne valimisi kommi jaganud külalisesineja. Kas jälle ei osutu teiste erakondade maakandidaadid vaid hääletäpüüdjateks?

Kodust algab Eestimaa!

Kindlasti on igale maakonnale nagu kogu riigilegi kõige mõistlikum, kui Toompeale valitakse kõik esindajad oma maakonnast. Sest oma kodukoht on igaühele kõige tähtsam ja sealsed vajadused tuttavamad. Siis pole keegi üle- ega alaesindatud. Liitangi on oma meest vajadusel võimalik eksamineerida või nahutada, võõrast püüa kui tuult väljal.

Vurled, eriti Tallinnast ja eriti enne valimisi, tikuvad arvama, et matsid on liiga matsid ning seetõttu ka maarahvast ja väikelinnu peaksidki esindama juristid, ajaloolased ja ajakirjanikud pealinnast. Ja üldse olevat riigi asjad, rääkimata Euroopa asjadest, nii keerukad, et väljastpoolt Tallinna tulnud neid ei jaga. Minu kogemus näitab siiski, et tuhajuhaneid ja ilukõnelejaid on nii maal kui (pea)linnas ja Toompealegi satub neid hurraavalikutest tõttu nii linnast kui maalt. Maalt siiski vähem, kuna seal tuntakse oma valitavat märksa lähemalt kui suures linnas. Just loodustunnetust

ja talupojamõistust napib Tallinnas, rääkimata heast elust veidrusi loomulikuks pidama hakkavast Euroopast.

Riigikogu praeguses koosseisus on Rahvaliidul positsioon, millest tugevamat on Eesti ainsal regionaal- ja maa-parteil raske, kuid võimalik saavutada. Kui Tõstamaa rahvas nüüdki tõsiselt toetab!

Hoida vähemalt sama taset – 14 Riigikogu liiget ja 4 ministrit – tasub aga kindlasti.

Minu ülesandeks on need neli aastat (2003–2007) olnud Riigikogu Rahvaliidu fraktsiooni juhtimine, kahe koalitsioonilepingu (alguses Res Publica ja Reformierakonnaga, pärast selle lagunemist Reformierakonna ja Keskerakonnaga) koostamisel ja läbirääkimistel osalemine ning kuulumine mõlema koalitsiooninõukogu koosseisu. Nõukogusse kuuluvad erakondade esimehed Ansip, Savisaar, Reiljan, fraktsioonide esimehed ja igast erakonnast veel üks fraktsiooni aseesimees või minister. Koosole-

kuid juhatavad kordamööda fraktsioonide esimehed.

Koalitsiooninõukogus kooskõlastatakse Eesti poliitika ja riigivõimu olulisemad otsused ja suunad, eelarvete prioriteedid ja proportsioonid, seaduseelnõude algatamine, kuulatakse ära ministreid jne. Näiteks Rahvaliidu selge vastuseisu tõttu on seni ära hoitud Pärnu pataljoni likvideerimise otsus, meie toel jäi ametisse maavanem. Ühel jaanuarikoosolekul oli meie ettepanekul teemaks 2007. aasta õpetajate palgaraha jaotusvalem. Kuna haridusministri poolt pakutav oleks suurendanud linnade suuremate koolide õpetajate palku keskmisest kiiremini ja jätnud vallakoolid vaeslapse ossa, siis kordasime oma juba detsembris esitatud nõuet – tagada võrdne palgakasv ka väikekoolidele. Nii ka kokku leppisime: kasutatakse mitte uut, vaid sama jaotusvalemit mis eelmisel aastal.

Rahvaliit on oma 2003. aasta valimislubadused kor-

ralikult täitnud. Oleme kahekordistanud tulumaksuvaba miinimumi, rakendades seda täiendavalt alates pere teisest lapsest, kahekordistanud pere-toetused ja pensionid. Valdade ja linnade rahakotid on paksenenud 1,8 korda + Euroopa Liidu toetusfondide rahaga vee- ja jäätmemajanduse korrastamisele jne. 2001. aastaga (Laari valitsus, põllumajandusminister Padar) võrreldes oleme üheksakordistanud maaelu ja põllumajandustooted – tänavu kolm miljar-dit krooni.

Oleme taganud investeerin-gutoetused omavalitsuste koolidele, kultuuri- ja sotsiaalobjektidele mitmetest allikatest. Elu valdades, ka Tõstamaal, on jõudsalt edenenud. Teie mõiskool teeb kadedaks iga valla.

Kui Savisaar oma bravuurikas tulevaste valimiste teleklipis ärpleb sõnaga „tehtud“, siis on tal vaid osaliselt õigus. Esiteks on Keskerakond valit-suses olnud vaid napi pool aega, teiseks on mitmed tema „tehtud“ öeldud Rahvaliidu valimislubaduste kohta ja kolmandaks on mitmel puhul ka põhitähtjateks olnud Rahvaliidu ministrid ja fraktsioon. Erilist sappi pitsivad praegu neli aastat tegevusetult opositsioonis veetnud sotsid ja isamaalased, lootes nähtavasti, et nende kuritegelik raudtee ja elektrijaamade erastamine seeläbi paremini ununeb.

Rahvaliit täidab ka kõik oma uued lubadused

Teeme aastas 60 000 krooni maksuvabaks!

Meil on erakondadest parim maksupoliitika. 2,5-kordistades tulumaksuvaba miinimumi 2000 kroonilt 5000 kroonini ja rakendades seda täiendavalt sõltuvalt laste arvust, teeme me madalapalgalised ja lastega pered tulumaksuvabaks. Samas jätkame ökoloogilist maksureformi, maksustades looduse saastamist ja ressursside kasuta-

õimalusi

mist. Üldise maksukoormuse säilitame praegusel tasemel, et oleks võimalik arendada haridust, tervishoidu, korra-kaitset jne.

Reformierakonna soov vähendada kiiresti tulumaksu- sumäära teeks vaid jõukad jõukamaks ja laastaks riigieelarve.

Loome kõigile lastele võrdsed arenguvõimalused!

Kindlustame kõigile lastele tasuta lasteaiakoha, selle puudumisel maksame vanemaile hüvitist lasteaiakeskmise peара ulatuses.

Tagame õpilastele tasuta huvihariduse, hüvitades õpilase valitud ühe vabaaine (näit muusika-, kunsti- või spordikooli eriala) õppemaksu.

Rakendame tudengipalga kõigile normaalajaga riiklikul koolituskohal õppivatele üliõpilastele – miinimumpalga piires. Kutsekooliõpilastele maksame õppetoetust kuni poole miinimumpalga ulatuses.

Tõstame vanaduspensionini vähemalt 6000 kroonini kuus. Kehtestame õiglase pensioniindeksi, mille kohaselt iga täistööajaga töötava, kuid alampalka saava inimese pensionikindlustuse aasta-koefitsient on üks.

Suurendame tervishoiukulutuste osakaalu SKP-s vähemalt 6,5 protsendini. Hüvitame inimese hambaravikulud 1000 krooni ulatuses aastas.

Muudame kõik tähtsamad riigi- ja vallateed tolmuvaaks, suurendame kütuseaktiivsist kohalikele omavalitsustele teeremondiks suunatava osa 30 protsendini - 2011. aastal 1,5 miljardit krooni.

Rahvaliit taotleb VÕRDSE-TE VÕIMALUSTE EESTIT.

Seda on võimalik saavutada vaid siis, kui ka maarahvas on Riigikogus tugevasti esindatud. Osalegem valimistel ja tehkem õige valik, igähe häälel on võrdne kaal!

Jaanus Männik

Riigikogu Rahvaliidu fraktsiooni esimees

Kandidaat nr 811

Tõstamaa Raamatukogu pakub tööd

RAAMATUKOGUHOIDJA-LAENUTAJALE.

EELDAME: soovitatavalt vastavat haridust; arvutioskust, huvi kirjanduse ja kultuuri vastu, head suhtlemisoskust, soovitatavalt võõrkeeleoskust suhtlustasandil, enesetäiendamise soovi.

Töökohustuste hulka kuulub ka ruumide koristamine

Palume saata CV hiljemalt 25. veebruariks 2007.a. Tõstamaa Raamatukogu 88101 Varbla mnt. 24 Tõstamaa, märgusõna „laenutaja”. Info Lea Rannik 5691 7432

Pangabuss

Nüüd saad kõik oma rahaasjad korda ajada pangabussi peatustes.

Tõstamaa rahvamaja juures

peatub pangabuss üle nädala teisipäeviti kell 14.45-15.30
(20. veebruar, 6. ja 20. märts, 3. ja 17. aprill,
1., 15. ja 29. mai, 12. ja 26. juuni)

Bussis saad:

- oma kontole sularaha panna ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida erinevaid lepinguid
- head nõu pangateenuste kohta

Pangabussi sõiduplaan: www.hansa.ee,
küsi lisa 6 310 310. Näeme siis.

Detailplaneeringute mittealgatamised

□ Tõstamaa Vallavolikogu 26.01.2007.a. istungil otsusega nr. 98 otsustas mitte algatada Kadaka maaüksuse detailplaneeringut Kastna külas Tõstamaa vallas.

Lähtudes "Haldusmenetluse seaduse" §4 lg 1 ja §56 lg 1, Tõstamaa Vallavolikogu 22.12.2006.a. otsusest nr. 88, millega võeti vastu ja suunati avalikustamisele Tõstamaa valla üldplaneeringu projekt ning arvestades Pärnumaa Keskkonnanähtustuse seisukohta (27.12.2006 nr 38-12-3/3691-2) - Kadaka maaüksus asub moodustatava Kastna maastikukaitseala Ranniku sihtkaitsevööndis, mille kaitse-eesmärgiks on seal väljakujunenud, või kaitseala kaitse-eesmärgi täitmiseks kujundatavate poollooduslike koosluste soodsa looduskaitse seisundi säilitamine ja III kategooria kaitsealuse taimeliigi - emaputke kasvukoha kaitse.

Vastavalt Kastna maastikukaitseala kaitse-eeskirja projektile on sihtkaitsevööndis keelatud uute ehitiste püstitamine, kuna nende rajamine kahjustaks sealseid loodusväärtusi ja killustaks maastikulist tervikut.

Tõstamaa Vallavolikogu 26.01.2007.a. istungil otsusega nr. 99 otsustas mitte algatada Kõunimaa maaüksuse detailplaneeringut Kavaru külas Tõstamaa vallas. Lähtudes "Haldusmenetluse seaduse" §4 lg 1 ja §56 lg 1, Tõstamaa Vallavolikogu 22.12.2006.a. otsusest nr.88 vastu võetud Tõstamaa valla üldplaneeringu projektist, millest tulenevalt hajaasustuses katastriüksusele elamumaa sihtotstarbe määramisel selle minimaalseks lubatud pindalaks on üks hektar, mis on ka ühtlasi minimaalne katastriüksuse pindala, millele antakse ehitusõigus.

Vallavolikogu teated

□ Vallavolikogu 26.jaanuari 2007. a. istungil:

■ Kuulati vallavanema Toomas Rõhu infot lähiajal valdas toimunust.

■ Valiti Pärnu Maakohtu rahvakohtunike kandidaatideks kaks Tõstamaa valla esindajat Liina Käär Sihtasutuse Tõstamaa mõis projekti juht ja Leino Blasen AS Pärnu Teedevalitsuse Tõstamaa teemeister.

■ Moodustati jaoskonnakomisjonid 4.03.2007.a toimuvaks Riigikogu valimise läbiviimiseks.

Tõstamaa jaoskonnakomisjon

1. Astri Martson esimees
2. Tiina Sahtel
3. Henn Algeus
4. Evelin Mägi
5. Liia Oidjärv
6. Arvo Miido

Tõhela jaoskonnakomisjon

1. Aare Sutt esimees
2. Silvi Rand
3. Kirsti Talu
4. Siivi Kiirats
5. Anna Salk

Pootsi jaoskonnakomisjon

1. Kristiina Lepik - esimees
2. Heiki Luhamaa
3. Elfi Vool
4. Asta Kivimaa
5. Ene Eensalu

■ Audiitori määramine

Volikogu poolt määrati Tõstamaa valla 2006.a. aastaruannet auditeerima Eve Antsu, Osauhingust Allika Audiitor.

■ Teisel lugemisel oli valla 2007.a. eelarve.

■ Võeti vastu hooldekodu kohatasu muutmise määrus, millega kehtestati alates 1.02.2007.a. Tõstamaa hooldekodu kohatasuks kuus 4800.- krooni.

Kohatasu maksmine toimub lepingu alusel, mille vallavalitsuse poolse esindajana sõlmib ja millele kirjutab alla Tõstamaa hooldekodu juhataja.

■ Kehtestati õpetajate ameti- ja tarkude palgamäärad. Määrus on avalikustatud valla kodulehel www.tostamaa.ee

■ Arutati detailplaneeringu algatamist Kadaka, Kõunimaa, Antsu, Vahtra ja Taltsi-Oja maaüksustel.

■ Viidi sisse parandused Tõstamaa valla korraldatud jäätmeveoga seotud õigusaktidesse. Parandusettepanekud ei olnud seotud akti sisulise muutmise.

Vastuvõetud aktid avalikustatakse valla kodulehel www.tostamaa.ee.

■ Arutati Tõstamaa valla ühisveevärgi ja -kanalisat-

siooni arengukava aastateks 2000-2019. Arengukava projekt lükati edasi teisele lugemisele järgmisel volikogu istungil.

Vallavolikogu 16. veebruaril 2007.a. istungil:

■ Kuulati vallavanema infot vallavalitsuse lähiaja tegevusest.

■ Võeti vastu valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava aastateks 2007 - 2019.

■ Arutati Enno maaüksuse detailplaneeringu algatamist.

■ Võeti vastu valla arengukava 2007. a tegevuskava.

■ Kinnitati valla 2007.a. eelarve.

■ Määrati volikogu esimehe töötasu.

■ Määrati hüvitis volikogu liikmetele.

■ Kinnitati ametnike palgamäärad.

■ Valla vapimärgi nominentideks valiti hariduselu korraldajad Elli Teras ja Toomas Mitt.

■ Asutati Sihtasutus Tõstamaa Hooldekodu.

Lp. KURGIKASVATAJAD

Tartu "SALVESTI" kurkide kokkudest hakkab sel aastal toimuma ka POOTSIS, SILLAMETSA TALUS.

Lepinguid sõlmitakse väikeste koguste peale, kel huvi, võtku ühendust MILVIGA tel 528 0086; 449 6 354 või "SALVESTIGA" tel 740 8629

Lasteaial veerandsajandine maja

Jaanuari viimase nädala teema lasteaias oli "Kodukoht Tõstamaa".

Toreda üllatuse valmistasid meile Pilvi ja Enno. Nad tulid koos mudilaste rahvatantsuringi lastega tutvustama Tõstamaa rahvariideid.

Veendusime, et meie kodukandi rahvarõivad on tõesti väga kaunid. Staazikad tantsisid esitasid lastele "Memmetadi polka". Üheskoos mängisime laulumängu "Me lähme rukist lõikama".

Esimesel veebruaril sai praegune lasteaia maja 25 aastaseks. Esimene lasteaed avati Tõstamaal aga juba 50 aastat tagasi. Seega saame tänava tähistada topetjuubelit.

Sünnipäevaks kinkis Tõstamaa vallavalitsus meile plasmateleeri ja DVD-mängija. Oleme selle eest tõesti väga tänulikud, nüüd saame vaadata toredaid loodusfilme ja muud õppematerjali.

Lastele tuli sünnipäeva pu-

Emmed maimukestega beebikoolis.

hul külla Jussike – "Endla" teatri näitleja Ago Anderson. Heast poisist oli saanud aga hoopis ulakas krutskivend, kes lubas kõigil valju häälega kisada ja joonistas naljapilte.

Lapsed meisterdasid koos vanematega kodus lasteaiale

toredaid kaarte. Põnevaimad olid Heliine ja Ave-Triinu ning Maria ja Mairini omad.

Esialgsete plaanide kohaselt tahame kutsuda lasteaia vilistlasi, endisi ja praeguseid töötajaid, lapsi ja lapsevanemaid 2. juunil paisjärve äärde pidustustele. Tuletame

üheskoos meelde lapsepõlve populaarsed laulud, tantsime line-tantsu. Lasteaias avame fotonäituse ning sööme juubelitorti.

Võib olla saame välja anda ka vallalehe erinumbri. Sellega seoses – äkki on Tõstamaal mõni inimene, kes käis või töötas lasteaias 1957-1960, palun andke endast märku. Igasugused mälestused on teretulnud.

Loodame, et üritust aita- vad korraldada ja läbi viia ka Tõstamaal tegutsevad seltsingud. Ilus ilm on meie poolt igatahes tellitud.

Veebruarist alates alustas tegevust beebikool õpetaja Ene juhendamisel. Ootame kõiki väikesi koos emmedega igal kolmapäeval kell 11 lasteaia saali, et koos laulda ja võimelda.

9.märtsil toimub juba viiendat korda lasteaia lauluvõistlus.

Aita Lind
lasteaia juhataja

Eesti Äiksevaatlejate Võrk otsib huvilisi

□ Äikese ja sellega kaasnevate ohtlike nähtuste uurimiseks korraldab Tartu Ülikooli Geograafia Instituudi tudeng Sven-Erik Enno koostöös TU Geograafia Instituudiga juba teist aastat üleriigilise äikesevaatluste projekti.

Aastal 2006 osales selles üle Eesti kokku 155 huvilise, andmeid laekus 83 vaatlejalt, seega enam kui pooltelt registreerunutest, mida võib pidada esimese aasta kohta igati heaks tulemuseks.

Kokku teostasid Eesti Äiksevaatlejate Võrgu vaatlejad üsna põuaseks ja äikesevae- seks kujunenud suvel ligi 700 vaatlust. Kõige äikeselisemad kuupäevad 2006 vaatlushooajal olid 20. ja 21. august ning 1. oktoober, mil äikest märgiti 13 maakonnas, väga palaval 10. juulil esines seda 12 maakonnas.

Kokku laekus usaldusväärseid andmeid äikese esinemi-

se kohta Eesti territooriumil 53 päeva kohta. Äikesega kaasnevatest ohtlikest nähtustest märgiti pagituuli 72 korral ning rahet 35 korral. Läänesaartel märgiti viiel korral vesipükse, Kagu-Eestist teatati kahest võimalikust keravälgu juhtumist.

Alanud aastal on plaanis vaatlusi jätkata tihedama vaatlusvõrguga. Lisaks eelmise aasta vaatlejale on oodatud osalema kõik ilma- ja loodushuvilised sõltumata vanusest ning tegevusalast. Vaatlustega liitujate ülesandeks on äikeste ja nendega kaasnevate ohtlike nähtuste ning kahjustuste registreerimine oma kodukohas.

Vaatlejatelt ei eeldata eelnevat ilmavaatluskogemust või teadmisi äikesest, oluline on vaid huvi ja valmisolek. Projektis osalejad saavad eesti keelsed vaatluslehed ning juhendi, kust näeb mida ja

kuidas vaadelda ning kuhu andmed märkida. Vastavalt võimalustele võib piirduda väiksema arvu oluliste vaatlustega või viia läbi ka detailsemaid lisavaatlusi.

Pole vaja mingeid instrumente peale tavalise kella äikese alguse- ja lõpuajaks määramiseks. Ideaalis peaks kõik vaatlused olema teostatud samas kohas (vaatleja kodukohas), kuid see pole hädavajalik, näiteks suvel nii linna- kui maakodus viibivad inimesed võivad vaadelda vaheldumisi mõlemas.

Osaleda võivad ka need huvilised, kel pole võimalik kogu suve vaatlusi läbi viia, sel juhul märgitakse vastavale lehele kuupäevad, mille kohta andmed puuduvad.

Kogutud andmeid võivad vaatlejad saata vastavalt võimalusele tavaposti või e-mailiga, pärast iga äikest, kuu lõpus või kogu suve andmed

sügisel korraga. Äikesevaatluste teostamine annab igale loodushuvilisele võimaluse osaleda teaduslikult olulise ja vajaliku info kogumises ning saada samal ajal ka lihtsamat sorti loodusvaatluste teostamise kogemus.

Kõik, kes soovivad äikesevaatlustes osaleda, saavad oma nõusolekust teatada 15. märtsini 2007 aadressil Sven-Erik Enno, Tartu Ülikooli Geograafia Instituut, Vanemuise 46-326, Tartu, 51014 või e-mailiga aadressil seenno@ut.ee.

Internetis saab lähemat infot nii äikese, vaatlusvõrgu kui 2006 aasta vaatlustulemuste kohta Eesti Äikesevaatlejate Võrgu kodulehelt aadressil http://www.zone.ee/funnelcloud/eav_index.htm.

Ootame aktiivset osavõttu nii täiskasvanute kui kooliõpilaste seas!

Sven-Erik Enno

Suur Julgeolek – turvalisema elu garantii

Julgeolek – nagu see juba sõnastki ilmneb – tähendab ühiskonda läbivat selget eneseteadvust.

Eneseteadlikkus ja sellega seostuv väärikustunne nõuavad teise inimese mõistmist ja austust. Nii sõltubki iga riigi julgeolek tema kodanike kõrgeastalt teadlikkusest ja valmisolekust seista oma riigi eest.

Selleks, et Eestis oleks kõigil meil julgem elada ning iga kodanik saaks turvalises keskkonnas teostada oma eesmärgi, on Siseministeeriumis koostamisel Suure Julgeoleku strateegia, mille arendamiseks oleme saanud heakskiidu ka valitsuselt.

Suur Julgeolek tähendab, et Eesti inimestele suurema turvalisuse ja heaolu loomiseks hakkame sisejulgeolekut nägema praegusest oluliselt laiemalt. Peame õppima nägema seoseid näiteks kohalike teede täiendava rahastamise ja liiklusturvalisuse vahel, tänavavalgustuse ja kuritegevuse vahel, tuleõnnetuste ja sotsiaalsete probleemide vahel, alkoholi reklaami ja noorsookuritegevuse vahel.

Paremad kohalikud teed tähendavad ohutumat liiklust. Seega peame me Suurest Julgeolekust lähtudes kõigiti toetama kohalike teede ehituse rahastamist riigieelarvest ning omavalitsuste abitamist teedeehituses.

Ka kohalik ühistransport on osa sisejulgeolekust. Täna on see paljudes maapiirkondades kas olematu või harv. Suur Julgeolek juhib meie tähelepanu, et hästitoimiv kohalik ühistransport vähendab alkoholijooobes rooli istumiste arvu ja suurendab sellega meie kõigi julgeolekut.

Suur Julgeolek eeldab sotsiaalse turvalisuse tagamist. Sotsiaalne tõrjutus loob ühis-

konnas fooni kuritegevuse kasvule. On ju kuritegevust mõjutavad tegurid – vaesus, töötus, haigused, uimastite lisanduv kasutamine, alkoholism – tingitud ühiskonna sügavast kihistumisest. Kõigi nende nähtuste arenguid ja tendentse peavad ametkonnad suutma jälgida ja leidma ühistegevusi nendest ilmingutest tulenevate kahjude vähendamiseks. Siinkohal tahan rõhutada just koostööd!

Suur Julgeolek tähendab, et killustatud pildi asemel õpime riigis käituma ühtse meeskonnana, kes tegutseb selle nimel, et Eesti inimestel oleks suurem heaolu, mis väljenduks suuremas turvatundes.

Mina näen Siseministeeriumit kui julgeolekukeskust, kus teadvustatud probleemid leiavad lahenduse hoopis sotsiaal- või haridusvaldkonnas. Alles hiljuti on hakatud mõistma, et näiteks perevägivald ei ole üksnes inimeste isiklik probleem, vaid sellel on tegelikult palju laiem taust.

Alles hiljuti on hakatud mõistma, et näiteks perevägivald ei ole üksnes inimeste isiklik probleem, vaid sellel on tegelikult palju laiem taust.

Ka narkomaania on sotsiaalne probleem, mis lisaks narkosõltlastele endile mõjutab ka nende pereliikmeid ja lähedasi inimesi. Narkomaania leviku tõkestamine ning narkokuritegude ennetamine ja vähendamine on töövaldkond nii sise-, sotsiaal- kui ka haridusministeeriumile,

samuti rehabilitatsiooniasutustele.

Seega on oluline, et need ministeeriumid ja ametkonnad astuksid ühte jalga ning teeksid koostööd narkomaania ja narkokuritegevuse vastu võitlemisel. Koostöö peab olema hästi koordineeritud ning rõhuga ennetustööle. Kui suudame ohutsoone vähendada meis endis, siis pole tarvis politseil ega teistel jõustruktuuridel neid lisaks kehtestada.

Olen poole oma elust töötanud korrakaitset, sealhulgas viimased aastad Lääne politseiprefekti ja Eesti Vabariigi siseministrina. Niisiis on minu töö ikka olnud meie rahva ja ühiskonna turvalisuse kindlustamine.

Olen alati soovinud ja lootnud, et iga kodanikus säiliks

tahe olla abistaja, ning et hoolimata kohatistest raskustest valitseks meie rahvas üksmeel ja inimlikkus selle sõna parimas tähenduses. Iga meie otsust ja tegu peaks saatma selge teadmine, et sellest sõltub Eesti riigi ja tema elanike turvalisus. Kõige enam vajamegi veendumust, et meie riigi alus on meis endis, vallas, linnas ja maakonnas.

Midagi ei sünni tühjalt kohalt. Kõigi meie väärtuste taga on igapäevane töö. Kui midagi sellega seoses soovida tahaksin, siis on see elamisjulgus.

Julgegem elada, lootkem iseendale, aga ärgem unustagem ka oma ligimest!

Kalle Laanet,
siseminister
Keskerakond,
kandidaat nr 324

Uus juhilubade õppus algab sügisel

Autojuhtide koolitusest huvitatutele anname teada, et uue õppegrupiga alustame septembris.

Kuna teooriaõpe hakkab toimuma laupäeviti, siis tõenäoliselt esimene kogunemine saab olema 8. septembril Tõstamaa keskkoolis.

Algselt oli plaanis uue grupiga alustada juba jaanuaris, aga kuna eelmise rühmaga on õppesõidud veninud arvatust pikemaks huviliste rohkuse, veidi hilinenud alguse ja sõidutundide mahu suurenemise tõttu, oleks uutega alustamine üsna vastutustundetu samm, kui eelmistega asjad alles lausa poolikud.

Kuigi seadus nõuab eksamile minekuks vähemalt 20 sõidutundi, siis elu näitab, et positiivse lõpptulemuseni

SA Tõstamaa Mõisa uus õppeuto, millega algajaid juhte koolitatakse

jõutakse tunduvalt suurema sõidutundide arvuga. Kasuks tulevad siin mõtlemine, ettenägelikkus, ruumitaju, kätejalgade ja mõistuse hea koos-

töö, oskus teooriat praktikaga siduda ning motivatsioon.

Tulles nüüd tagasi uue grupi alguse juurde 8. septembril, peaks kohe esimesel

korral kaasas olema isikute tõendav dokument ID-kaardi või passi näol ja tervisetõend ning kaks dokumendi fotot (3,5 x 4,5 cm).

Nende alusel saab teid ARK-le saadetavasse nimekirja registreerida. Isikute tõendavate dokumentide puhul paluks kontrollida, kas nad on ikka kehtivad. Tervisetõend, mida väljastab perearst, ei tohi olla õppimist alustades vanem kui 6 kuud. Seepärast ei tasuks selle saamisega väga kiirustada. Sobivaim aeg tõendi muretsemiseks oleks augusti lõpp või septembri esimene nädal.

Täpsemalt teatame kursesüste algusest ja maksumusest juuli- ja augustikuu lehes. Infot võib küsida Valev Randmäe käest telefonil 524 2282.

Valev Randmäe

Mida ma võtan eeskujuks Vladimir Leninist

□ Meil oli koondus teemal „Mida ma võtan eeskujuks Lenini iseloomujoontest.“ Lugesime artikleid.

Kõik jõudsid arvamusele, et Lenini üheks iseloomujooneks on abivalmidus ja teise inimese mõistmine, samuti töökus, millega ta oli eeskujuks paljudele oma seltsimeestele. Meie tahame ka olla töökad ja osavad nagu Lenin.

Täpselt nii oli kirjas Tõstamaa 8.klassilise kooli Pioneerimaleva V rühma päevikus 1969/70.õppeaastal. Rühma kuulus tollal kokku 23 õpilast, kellest enamik olid sündinud 1957. ja 1958.aastal.

Neid ridu siin muuseumi keldris lugedes tuleb mul pisiske nostalgial peale, sest mäletan, kuidas ma isegi kunagi lapsena mõtlesin, et küll see Lenin on ikka üks tubli ja tore mees. Eriti õnnelik olin ma veel teadmise üle, et mul on Leniniga samal päeval sünnipäev ning seega olen ma midagi erilist.

Nüüdseks on see vaimustus ja „erilisuse“-tunne mui-

dugi üle läinud, ent sellest nn „punasest nõuka“-lapsepõlvest on jäänud mitmeid mälestusi. Näiteks oktoobrilasteks pühitsemine.

Punaste tähekeste pidu.

3.novembril toimus meil punaste tähekeste pidu. Tegime suuri ettevalmistusi selleks peoks. Kaunistasime saali lipukestega. Seadsime need ilusti üle saali.

Varsti algas pidu. Lapsed tulid saali. Neil olid kõigil säravad näod ja valged pluusid. Nad istusid oma toolidele. Varsti hakati märgikesi rinda panema. Nad kõik muutusid veel õnnelikumaks. Pärast veel mängiti.

Kõigile meeldis see pidu väga!

Minu mälestustes on oktoobrilaste pühitsemine natuke teistsugune. Sarnaselt 1969.aasta lastega saabusin minagi hommikul kooli särava näo ja ilusa valge pluusiga. Aga kuna koolipäev oli nagu ikka, siis juhtus seal nii

mõndagi. Nimelt otsustasime pinginaabriga vaadata kui kaugele sulepeast tint lendab kui sellega vehkida.

Pean tunnistama, et tint lendas sulepeast väga hästi välja, kuid kui kaugele, jäigi teadmata, sest see maandus enne meie mõlema valgetel pluusidel. Seepärast olime pinginaabriga üpris mornid uhkel rivistusel, kus meile oktoobrilapse tähekesed rinda kinnitati.

Veelgi õnnelikumaks saamisest oli asi päris kaugel, sest õhtul tuli oma tindist pluusi ka kodus näidata ja selgitada...

Kuigi oktoobrilapseks pühitsemine mul just kõige säravam hetk elus ei olnud, oli see aeg siiski lahe. Ma vahel arvan, et isegi toredam, kui tänastel lastel, sest siis ei pidanud muretsema selle üle, kas mul on ikka lähedam mobiiltelefon kui klassikaaslastel või kas mul on ilusam nabalus kui teistel või üleüldse, kas magada poisiga X täna või alles homme? (Vabandan

juba ette kõigi noorte ees, kui neile üldistuse korras omistan käitumismalle, mis nendega kuidagi ei seostu!)

Hoolimata sellest, et ma oktoobrilapse rõõmudest sain osa, jäid pioneeriks olemise rõõmud ja mured mul kogemata. Nagu ka palju muud, millest said osa nt 1958. aastal sündinud noored. Pioneeriaeg, komsomolinoorus, kolhoosi laupäevavand jne jne.

Nendest saan aimu siin, muuseumis, vanu dokumente lapates ning omaette noore pioneeri pühalikku töotust pomisedes:

„Mina, Liina Käär, astudes V. I. Lenini-nimelise pioneerriorganisatsiooni liikmeks, tõotan pühalikult oma seltsimeeste ees: palavalt armastada oma Nõukogude kodumaad, elada, õppida ja võidelda nii, nagu õpetas suur Lenin, nagu õpetab Kommunistlik Partei, täita alati Nõukogude Liidu pioneeride seadusi.“

**Muuseumirott,
Liina**

Tõstamaa mõisa viimane valitseja Jakob Toots (1881–1933 haud Tõstamaal).

Ja tema poeg Aleksander Toots (1912–1989).

Tõstamaa mõisa tisleri ja toapoisi Thomsoni pere.

Sellel pildil on Tõstamaa mõisa tisler ja toapoiss Christian Eduard Thomson (1856–1926 Pärnus), tema naine Anna (neiuna Kipper, 1859–1915 Tõstamaal, oli tuntud ämmaemand) ja nende tütreid (seisavad). Vasakult esimene (istub toolil) on külaline, järgnevad neli tütar (Thomsonitel olnud ka mitu poega): Hilda-Emilie (sünd. 1892), Elsa-Marie (sünd. 1902, Olaf Printsa ema, sellel pildil on ta 13 aastane), Anna-Helene (sünd. 1898) ja Helmi-Ottilie (sünd. 1900). Thomsonid elanud häärberi vasakus tiivas alumisel korrusel. Printsa sõnul olnud Thomsonid mõnda aega ka häärberi hooldajad.

Thomsonite noorem tütar Elsa-Marie õppis Pärnus kaubanduskoolis. Hiljem töötas Matsalu algkooli juhatajana (abiellus Johannes Printsa-ga). Nende poeg Olaf (1924–2006) Printsa oli Tartu Ülikooli matemaatikaprofessor ja kateedrijuhataja, ligi neljakümne matemaatikaõpiku

autor (koos kaasautoritega). Olnud Tartu Akadeemilise Meeskoori solist pea poolsada aastat. Meeldejäävaid elamu on pakkunud tema soolokontserdid Tartus, Pärnus, Tallinnas jm.

Aastaid tagasi jutustas Theodor Lõõbas peentöötlisest Thomsonist. Küll teinud ta kauneid puunikerdusi mõisa saalile (rääkimata kaunitest karpidest, kappidest jm.) Alumises saalis olnud kaks kaheksakandilist puunikerdustega lillevanikutega sammast. Eriti ilusad olnud alevipoolsete kahepoolega uste (topeltuksed) kaunistused (sisemised uksest puidust lillepottide ja lillekorvide ning puulõikelilledega). Kõik Thomsoni töö. Tema meisterlikku tööd hinnatud kõrgelt ka Pärnus. Ja Lõõbas mõtiskles, et tea kuhu need kaunistused küll kadusid?

Olin Printsa tuttav aastaid ja kohtasin teda Tõstamaa kandis enamasti igal suvel (puhkas aastaid Kastna endises koolimajas). Tema

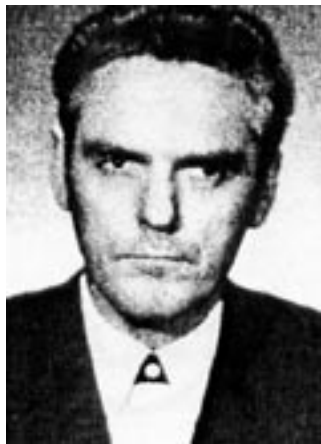
ana pilt jutustab

Tõstamaalembus sai selgeks 1988. aastal, mil ta külastas Tartus 14.-17. aprillil 1988 toimunud muinsuskaitsepäevade puhuks minu korraldatud näitust Tõstamaa kihelkonna loodusest ja inimesest sajal viimasel aastal ning kirjutas külalisraamatusse: Au tegijale! Rõõm külastajale. Tõstamaa mõisa toapoisi tütrepoeg Olaf Prints. Samal päeval 17. aprill 1988 ja samal kellajal kirjutati külalisraamatusse – Väga meeldiv oli näitusega tutvuda. Tõstamaa mõisavalitseja pojatütar Vilja Toots.

Vilja (sünd. 1947) on Tõstamaa mõisa viimase valitseja Jakob Tootsi (1881–1933, tal oli kuus last – Aleksander, Olaf, Villem, Elga, Erika, Anita) poeg Aleksander Tootsi (1912–1989, mullateadlane) ja Nora Tootsi (Tõstamaa jaoskonnaarsti, hiljem silmaarsti Tartus) tütar (1949 pere küüditati). Vilja on keemik, töötanud Tartu Ülikoolis, praegu keemiaõpetaja.

1988 aastal oli selline näi-

Olaf Prints

tus veel haruldane ja vast seetõttu oli vaatajaidki väga palju. Hilisematel kohtumisel meenutasime ikka ja jälle Tõstamaa mõisameeste järglaste kohtumist sellel näitusel. Annab senini imestada, et Thomsoni ja Tootsi järglased juhtusid näitusele ühel ja samal päeval ja ühel ja samal kellajal. Aga tuleb uskuda, sest seda tõestavad eespool toodud sissekanded külaliste- raamatus. **Vaike Hang**

Naistekas

▣ Oleme koos olnud juba 3 korda. Uusi liikmeid on järjest juurde tulnud ja loodame, et tuleb veelgi.

Naisteklubi eesmärgiks on laiendada oma liikmete silmaringi. Hindame loodushoidlikku ja inimsõbralikku elulaadi, korraldame tänapäeva vajadustest tulenevalt täiskasvanute koolitust ja õppekursioone ning sisustame maanaiste vaba aega. Praegu on osalustasuga korra eest 10.- krooni.

Oriflame'i kosmeetika tutvustamisel oli kohal 21 naist. Edasimüüjad Tõstamaal on Regina, Erika ja

Linda, kõigiga võib kohtuda lasteaiamajas. Ise kasutan väga meelsasti Oriflame'i tooteid ja julgen teistelegi soovitada, sest need sobivad põhjamaa naistele.

Kooli käsitööklassis juhatasid meid klaasikunsti ilu ja võlu juurde Inger ja Malle. Värvilistest klaasikildudest sai sulatusahjus kauneid mosaiike valmistada, esimesed klaasimaalid valmisid aga Malle näpunäidete järgi.

Klaasitööd teeme ka järgmisel korral 26.veebru- ril, kell 18.

Aita Lind

www.reform.ee

Parem Eesti kõigile!

Pärnumaa valimisringkonna kandidaadid

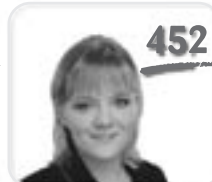
449
Mati Raidma
Peaministri nõunik

450
Väino Linde
Riigikogu liige

451
Väino Hallikmägi
Ettevõtja

452
Diana Beltadze
Pärnu-Jaagupi
Gümnaasiumi direktor

453
Mati Mettus
Sindi linnapea

454
Andrus Soopalu
Proviisor

455
Kalev Päit
AS Gustaf
nõukogu esimees

456
Jüri Vlassov
Näitleja

457
Erki Melts
Reformierakonna
Pärnu arendusjuht

458
Jüri Lebedev
AS LL Merge Grupp
juhatuse liige

Andrus Ansip
Peaminister

Viime Eesti viie jõukaima Euroopa riigi hulka!

Reformierakonna majanduspoliitika on taganud Eestile kiire ja eduka arengu – oleme viinud Eesti Euroopa suurima majanduskasvuni. Ainsana erakondadest on meil selge, senist arengut jätkav tulevikuvision: viime Eesti 15 aastaga Euroopa viie jõukaima riigi hulka.

Jõukus ei ole eesmärk omaette. Jõukus tähendab inimestele suuremaid valikuvabadusi, rohkem võimalusi elada täisväärtuslikku, stressivaba ja tervislikku elu. Jõukus teenib palju laiemat ja üldisemat eesmärki: paremat elu Eesti peredele, muretumat lapsepõlve ja vääriskamat pensioniiga, see tähendab paremat Eestit kõigile.

Parem Eesti perele

Pikem vanemahüvitis, lasteaiakoht igale lapsele, 2000 krooni huviringiraha. Et oleks, kellele jõukust luua, peab iive Eestis muutuma positiivseks. Selleks vajavad noored pered võimalusi lastele täisväärtusliku elu loomiseks – Reformierakond pikendab vanemahüvitist 1,5 aastani, võimaldab igale lapsele lasteaiakoha ja annab 2000-kroonise toetuse huvi alaringides käimiseks. Loe lisa: www.reform.ee/pere

Parem Eesti eakatele

Tõstame pensioni 4 aastaga kahekordseks. Kiirelt kasvav majandus peab võrdselt kasu tooma kõigile, nii noortele kui ka eakatele. Et pensionikasv käiks ühte sammu majandusega, seome pensioni üheselt tuludega, mis igal aastal pensionikassasse laekuvad. See tähendab, et Reformi erakonna majanduspoliitika jätkudes tõuseb keskmine pension 4 aastaga kahekordseks – 6200 kroonini. Loe lisa: www.reform.ee/pension

Parem Eesti töötajale

Teeme reeded maksuvabaks, alandame tulumaksu 18%-le. Eesti kiire majandusedu peamiseks põhjuseks on meie stabiilne, madalate maksudega maksupoliitika, mis jätab üksikinimesele – Sinule – kätte võimalikult palju Sinu teenitud tulu. Me teame, et Sina ise oled oma raha parim peremees. Reformierakond jätkab senist kurssi ning alandab järgmise nelja aasta jooksul Sinu tulumaksu viiendiku võrra, 22%-lt 18%-ni. See tähendab, et nädalas maksad Sa maksu ühe tööpäeva jagu vähem. Teeme reeded maksuvabaks!

Loe lisa: www.reform.ee/majandus

Reformierakond
Parem Eesti kõigile

Eelhääletamine 19.-23.02. ja 26.-28.02. Valimispäev 4.03.2007

Muuseuminurk

Alates sellest numbrist hakkab lehes ilmuma rubriik „Muuseuminurk“, mille eesmärgiks on Tõstamaa Muuseumi huvitavatest arhiivimaterjalidest harivaid ja põnevaid tekste avalikkuse ette tuua.

Muuseuminurga esimeseks teoseks on 1894.aastast pärit „Tervise õpetus“. Raamatu on välja annud Dr. P.Hellat Tartus.

Raamatus antakse ülevaade inimese ihujagudest ja nende eluavaldustest, meeltest ja nende edenemisest, nakkajatest hai-

gustest, aga ka õpetusest välimistest mõjudest organismuse kohta.

Raamatu ostsingi 2006.aasta suvel Mihkli laadalt 40 krooni eest ühelt eakalt mehelt. Kel suurem huvi raamatuga lähemalt tutvumiseks, siis 23.veebruari kell 17 toimub Tõstamaa mõisa korstnasaalis avalik loeng „Unustatud tervisehädad“.

Loengu jooksul räägitakse haigustest ja tervisehädadest, mis minevikus põhjustasid tervete külade tühjenemist, kuid tänapäeval enam suuremat häda ei põhjusta.

Lihaste üleüldisest tööjõust mitmesugustel maadel

Tihhti suurustavad Europalased, et nad kõigest teistest rahvastest lihas- te jõu poolest ette olevat. Kas sarnane arvamine põhjendatud, pole veel täiesti kindel. Seniaegsed uurimised ei näita seda küll mitte kinnitavat. Nimelt ei ole veel mitte kindel, kui palju Europalased lõuna soojuse käes töötada jõuavad.

Arvata on, et põletava päeva käes kõik tööjõud lõpeb. Mitme reisija tähendused näitavad ka arvamist tõendavat, aga siiski pole lugu veel mitte kindel. Dr Rachtigal, kes Sudanis (Afrika maal) palju, ja tihtigi, nõnda kui eespool veel kuuleme, suurt veepuudust kannatades reisinud on, annab üles, et ta väga sagedasti 10 tundi päeval rännanud olla.

Sellepärast võib siis arvata, et tahtmise jõu puudus ka palju välja teeb. On ju meiega maal päev küllalt nõnda palav, et laisk varjust hää viisiga välja ei lähe, aga see, kes töö juures on, ei pane palavust sugugi tähele. Üksnes nõnda kaua on ihu rammetu, kuni „higi jooksmata hakkab“; on aga kord lugu nõnda kaugel, siis võib ta sorinal joosta, töö jõudu ei takista ta enam.

Ameerika maa elanikkudest jutustatakse weikestes Indianlaste raamatukestes palju karutükka. Et sarnased jutustused rohkem luuletuste kui teadusliku seletuste sekka arvata tulevad, pole mitte tarvis arutada, aga siiski tead-

RAHVA SELTS.	MÕÕDETUTE ARV.	KESKMINE TÕSTMISE JÕUD
VALGED INIMESED	13 500	354 naela*
NEEGRID	1 600	362 naela*
MULATID	704	367 naela*
INDIANLASED	503	370 naela*

1 nael=454 grammi

vad ka päris tõelikud tähelepanejad mõndagi jutustada, mis meid imestama paneb.

Peru maa Indianlased, nõnda nimetatud postimehed, käivad päevas 120-150 (1,066 km) versta ära. Williams jutustab, et Uues Inglismaa Indianlased 130-160 versta ühel päeval läbi jooksevad ja teisel päeval veel nõnda sama palju. Dorrina järele käivad Tahitlased, kuuepunalist koormat seljas kandes, 45 versta päeval ära.

Niisuguseid numbred näitavad küll kaugel, üle meie maa inimese jõu käivat. Aga siiski oleks väga kena teadat kui pikka maad meie kündja, kes hommikust õhtuni adra taga seisab, läbi käib. Kündjast vististi veel rohkem maad tallab aastaja ja trullija ära.

Ei teeks mitte kahju, kui mõni mees ette võttaks selle üle lähemat teadust koguda. Ma ei kahtle mitte, et vagude pikkus vähemalt 50 versta päeva kohta välja teeb.

Ka tõstmise jõudu on mitmesuguste rahvaste ja mitmesuguse vanaduse juures tähele pandud. Gouldi järele oli Ameerika elanikkude keskmine tõstmise jõud järgmine:

Selle järele tõstsid Ameerika mittevalged rohkem kui valged.

Nõnda ei ole Europalastel mitte põhjust suurustamiseks. Aga sarnase otsuse juures on siiski tarvis ettevaatlik olla, nimelt siin, kus mõõdetute arv nõnda kaugelt üksteisest lahku läheb. Võib ju olla, et just nende seas, keda mõõdeti, mõni iseäranis kõva oli,

teiseks võib olla, mõõdetud mitmest rahva klassist olid. Põllumehed on näituseks ikka kõvemad kui vabrikute töölised. Statistika ei ole sellepärast mitte ikka õigem otsuse andja.

Dr Hellat kirjutas veel liiksaks, et muretu elu, tubli toit ja paras töö ihu jõudu kasvatavad, kuna vaesus ja laiskus teda kahandavad. Sellest läheduses soovingi kõigile ihurammust lugupidajatele häid söömaaegu, lõbusat pidu ja natukest tööd veebruarikuu pidustusteks!

Liina Käär

TÕSTAMAA MUUSEUM KUTSUB:

23.veebruari kell 17 toimuvale avalikule loengule teemal: „UNUSTATUD TERVISEHÄDAD“.

Loengul antakse ülevaade haigustest ja tervisehädadest, mis möödunud sajanditel põhjustas tervete külade tühjenemist, kuid millele tänapäeval enam isegi ei mõelda. Loengu viib läbi Eve Käär, kohaliku tervisekeskuse abiarst.

Loeng toimub Tõstamaa mõisa korstnasaalis.

VÕRKPALL

❑ Lõppes detsembris-jaanuaris toimunud Tõstamaa Spordiklubi võrkpalliturniir.

Mängiti esmaspäeva ja kolmapäeva õhtuti rahvamajas ja kuueteistkümne täispika mängu järel reastusid võistkonnad:

I KOHT

Võrgutajad - Kerli Brandt, Evelyn Liländer, Ivelin Midri, Kristiina Lepik, Kuldar Miidu, Joel Pulk, Ago Adler, Janek Jaansoo

II KOHT

Alev - Heili Timm, Kätlin Jürgens, Grete Adler, Karoliine Kask, Aro Kütt, Tomek Jaansoo, Toomas Röhu

III KOHT

Saulepi - Heili Põldaru, Liina Pärn, Janika Siig, Annika Oidermaa, Armo Adler, Tarmo Adler, Harli Käärt, Priidik Raudkivi, Teet Tetsman

IV KOHT

Tõhela - Sigrid Rand, Riina Reinson, Aidi Lellsaar, Birgit Pere, Andres Laur, Jaak Tork, Ville Vulkan

Ermistu järvel on jälle jäärada

Jah, nii ta on. Talv tuli siiski oma külma- ga ja kaanetas lõpuks järve.

Jää paksuseks on praegu 30 sentimeetrit ja otsustasime jälle rajada jääraja, kus saaks harjutada libedaga sõi-

tu. Sel aastal on rada kiirem, s.t. arvestades igapäevast reaalselt olukorda libedal teel. Järvejäl on ju ohutum harjutada, kui kusagil maantee peal riskida. Loodame, et sõitjad ei löhu pahatahtlikult raja märgistust. Loomulikult on keelatud järvele tulla loo-

dust reostavate masinatega. Hoiame järve puhtana! Kes raja tegid? Aitasid Tõstamaa vallavalitsus, OÜ Harjase, OÜ Morentek ja Arvo Miidu, Lõuka-Ermistu küla-seltsing. Suured tänud neile kõigile!

Madis Martson

LUGEMISSOOVITUS

□ Jälle sõbralik tervitus raamatusõpradele. Seekord on mul plaanis ärgitada teid kätte võtma ja läbi lugema kaasaegse rootsi kirjaniku Per Christian Jersildi (sünd.1945.a.) haiglateemalise romaani "Paabeli maja".

Autor on ise mituküm- mend aastat töötanud arsti- na ning seetõttu valdab teemat põhjalikult. Tegevus toimub hiiglasuures Rootsi

haiglas. Peategelane Primus Svensson satub sinna es- malt südameinfarktiga ja tei- nekord kollatõvega. Haiglas olles puutub Primus kokku kõikide haigla töötajatega alates direktorist ja lõpetades sanitaride ning köögi- töolistega. Patsienti vintsu- tatakse osakondade vahel nagu elutut nukku.

Autor kirjeldab kaasakis- kuvalt ka haiglatöötajate

omavahelisi suhteid ja kui- das need mõjutavad pat- sientide ravi ja eluolu. See raamat on ühteviisi põnev lugemine eelkõige meedikutele, aga ka potentsiaalsetele patsientidele. Samas pakub teos ka huvitavaid võrdlus- võimalusi meie tervishoiu korraldusega.

Õdusaid õhtuid huvitava raamatuga.

Efeline.

KUHU MINNA

Laupäeval, 24. veebruaril kell 18 Tõstamaa kirikus **jumalateenistus**

laupäeval, 24. veebruaril kell 19 Tõstamaa rahvamajas **VABARIIGIAASTAPÄEVA PIDULIK ÕHTU**

Kontsert-aktus

■ **Valla vapimärkide üleandmine**

■ **Tõstamaa valla FOTOKONKURSS 2006 näituse avamine**

kell 21 **TANTSUÕHTU**

koos ansambliga

"KOONGABÄND"

Pilet eelmüügis Tõstamaa raamatukogus 12.- 23. veebruar - 40.-kr

Pilet kohapeal - 60.-kr

Tõstamaa mõisa korstnasaalis on kuni märtsi lõpuni avatud näitus **1910-1940.aastate postkaartidest.**

Reedel, 23. veebruaril kell 17 Seliste külatöös kohtumine **Roheliste Erakonnaga**

Reedel, 23. veebruaril kell 18 Tõstamaa rahvamajas kohtumine **Roheliste Erakonnaga**

Pühapäeval 25. veebruaril kell 15 Seliste külatöös **KOHTUMINE ELA TOMSONIGA**

Laupäeval, 3. märtsil kell 20 Tõstamaa rahvamajas **KLUBIÕHTU TANTSUGA ja müüdimurdjatega**, teile esinevad: müüdimurdjad Mati Raidma ja Elmar Trink, kaasa murravad Tõun ja Annaliisa Jazztrio. **TASUTA**

Laupäeval 17. märtsil kell 20 Tõstamaa rahvamajas ansambli **TULE TAEVAS APPI** 6. sünnipäeva pidu! Kõiki on kutsutud! Sissepääsuks on väike 15.- kr. pilet, aga selle eest...

"MUUSIKA MEID KÕIKI SEOB..."

ehk XI Tõstamaa valla solistide konkurss toimub reedel, 16. märtsil kell 12 Tõstamaa rahvamajas

Tule kuulama!

Veebruarikuu juubilarid

Maria Kaleviste 86
Tõstamaa alevik

Salomia Varma 85
Pootsi küla

Elfride-Armilde Udu 85
Tõstamaa alevik

Floriida Irdt 81
Tõstamaa alevik

Adele Kütt 81
Tõhela küla

Vilma Lõõbas 78
Tõlli küla

Liivia Tõnisson 77
Tõstamaa alevik

Vilma Pärnapuu 77
Peerni küla

Aino Kosenkranius 76
Tõstamaa alevik

Peet Reilent 75
Tõhela küla

Helgi Salumets 75
Kastna küla

Eduard Alumets 73
Seliste küla

Liivia Langus 72
Ranniku küla

Ain Tilk 70
Tõstamaa alevik

Aili-Maarja Alumets 65
Seliste küla

Arne Nurm 65
Ermistu küla

Evald Leas 65
Manija küla

Arne Vesik 65
Pootsi küla

Eve Niine 50
Tõstamaa alevik

NAISTEPÄEVA-ERI
Tõhela rahvamajas
9. märtsil kell 20.30
Tantsuks mängib HARRY, showd teeb MISTER X
JÄLGI REKLAAMI

*Kristin Treil ja
Silver Tamsalul
sündis 22. jaanuaril
tütar Lizette*

ILVES HALJA
12.04.1936 – 3.02.2007

Tõstamaa Vallavalitsus kuulutab välja
Tõstamaa meene konkursi

Tõstamaa meeneks soovitakse leida **käsitöötooteid**, mis aitavad
meid tutvustada messidel ning oleks ilusaks kingituseks külalistele

Meene soovituslikud tingimused:
seotus Tõstamaa nime ja ajaloo
paikkondliku eripära esiletoomine
naturaalsete materjalide kasutamine

Oluline on töö kvaliteetne teostus. Näidiseid ootame 01. aprillini Tõstamaa vallavalitsusse, Sadama tee 2.
Töid hindab komisjon. **Auhinnad: I koht 1000 krooni, II koht 600 krooni, III koht 400 krooni**
Lisainformatsioon: tel. 44 96 180